

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-54>

SYNERGY OF LABOR AND SPORTS LAW

СИНЕРГІЯ ТРУДОВОГО ТА СПОРТИВНОГО ПРАВА

Nesterovych O. S.

*PhD, Assistant Professor
at the Department of National Security
Law and Legal Work,
Yaroslav Mudryi National Law
University
Kharkiv, Ukraine*

Нестерович О. С.

*доктор філософії,
старший викладач кафедри права
національної безпеки та правової
роботи, Національний юридичний
університет імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

У сучасному світі спорт є не лише важливою складовою суспільного життя, але й великою індустрією, що вимагає чіткої правової регламентації. Спортивна діяльність охоплює широкий спектр трудових відносин, починаючи від професійних спортсменів та тренерів до менеджерів спортивних клубів і організацій. Це створює потребу в гармонізації двох важливих правових сфер: трудового права та права у сфері спорту.

Трудове право регулює відносини між роботодавцями та працівниками, забезпечуючи їх права на безпечні умови праці, соціальний захист, рівні можливості та гарантії. Спортивне право, у свою чергу, охоплює специфічні відносини у сфері спортивної діяльності, зокрема питання контрактів, участі у змаганнях, соціального захисту спортсменів та дотримання спортивних норм і правил. Взаємодія цих двох галузей права є важливою для забезпечення ефективного правового регулювання у спортивній сфері, особливо в контексті прав працівників спорту, таких як спортсмени, тренери та інший персонал.

Досліджуючи порушене питання, спробуємо сформулювати особливості синергії трудового та спортивного права щодо правового регулювання трудових відносин у сфері спорту.

По-перше, контрактна природа трудових відносин у спорті. Спортсмени та інші працівники спортивної індустрії здебільшого працюють на основі короткострокових або сезонних контрактів. Це відрізняє їх від більшості працівників у звичайних сферах, де трудові договори часто укладаються на

невизначений строк. Контракти у спорті регулюють специфічні умови, такі як участь у змаганнях, тренувальні програми, зобов'язання щодо дотримання внутрішніх правил організацій тощо. Важливо також вказати про колективно-договірне регулювання та роль профспілок. У багатьох країнах спортсмени мають профспілки, що активно захищають їхні права та ведуть колективні переговори щодо умов праці, зарплат та соціальних гарантій. Колективно-договірні відносини є ключовим аспектом у взаємодії спортивного та трудового права, дозволяючи узгоджувати інтереси обох сторін [1].

По-друге, правове регулювання трансферів і мобільності працівників. У спорті особливого значення набуває питання переходу спортсменів з одного клубу в інший. Міжнародні угоди, такі як рішення Європейського суду у справі «Босмана», впливають на свободу пересування спортсменів між країнами та клубами, що є унікальним елементом у контексті трудового права.

По-третє, арбітраж і трудові спори. Трудові спори у сфері спорту часто вирішуються через спеціалізовані арбітражні механізми, що є більш ефективними та швидкими у порівнянні з традиційними судами. Спеціальні спортивні арбітражні інстанції (наприклад, CAS) відіграють ключову роль у врегулюванні конфліктів між спортсменами та спортивними організаціями [2].

Дослідження кореляції між трудовим та спортивним правом дозволяє глибше зрозуміти механізми правового регулювання спортивної діяльності, які набувають особливого значення в умовах глобалізації та зростання професіоналізації спорту. Специфіка трудових відносин у сфері спорту вимагає особливого підходу, оскільки спортсмени та інші працівники галузі стикаються з унікальними викликами, такими як короткострокові контракти, високий рівень травматизму, нестандартний робочий графік та жорсткі вимоги спортивних організацій.

Зарубіжний досвід, зокрема приклади з США, Франції, Італії та Іспанії, демонструє ефективність впровадження спеціальних правових норм, що регулюють трудові відносини у спорті [3]. Ці країни успішно застосовують механізми захисту прав працівників, які враховують специфіку спортивної діяльності. Важливим аспектом є також розвиток колективно-договірного

регулювання та роль профспілок, які захищають інтереси спортсменів на переговорах з роботодавцями.

Для України досвід зарубіжних країн є надзвичайно важливим, оскільки національне законодавство потребує адаптації до міжнародних стандартів. Це включає впровадження ефективних механізмів захисту прав спортсменів, таких як програми соціального захисту, пенсійне забезпечення та медичне страхування. Крім того, Україні варто розглянути можливість розвитку профспілок у спортивній сфері, що дозволить ефективніше захищати трудові права спортсменів та інших працівників спортивної галузі.

Таким чином, аналіз взаємодії трудового та спортивного права показує, що ці дві правові сфери є тісно взаємопов'язаними і вимагають інтегрованого підходу до регулювання трудових відносин у спортивній галузі. Трудове право встановлює загальні принципи регулювання праці, соціального захисту та захисту прав працівників, тоді як спортивне право доповнює ці норми, враховуючи специфіку спортивної діяльності та вимоги до професійної діяльності спортсменів, тренерів і спортивних організацій.

Синергія між трудовим та спортивним правом забезпечує можливість створення ефективного правового механізму для захисту прав та інтересів працівників спортивної галузі. Поєднання трудових стандартів з урахуванням особливих вимог спортивної діяльності, таких як специфічні умови контрактів, управління кар'єрою спортсменів, соціальний захист після завершення кар'єри та захист від дискримінації, дозволяє ефективніше вирішувати правові виклики у сфері спорту.

Література:

1. Апаров А. М. Концепція спортивного права: огляд ключових аспектів. Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова. Правознавство. 2017. Т. 22. Вип. 1 (30). С. 6-19.
2. SINION GARDINER, ET AL., SPORTS LAW 71 (1998) (quoting C. Woodhouse, *The Lawyer in Sport: Some Reflections*, 4 (3) SPORT AND THE LAW J. 14 (1996)).
3. PAUL C. WEILER & GARY R. ROBERTS, SPORTS AND Th LAW 240 (2d. ed. 1998).